Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Lausunto

6.2.2023

VN/34446/2022
VN/34446/2022-TEM-32

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

Maa- ja metsätalousvaliokunta 7.2.2023; Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto komission tiedonannosta lannoitteiden saatavuuden ja kohtuuhintaisuuden varmistamiseksi (E 154/2022 vp)

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä kirjallista lausuntoa koskien Euroopan komission tiedonantoa lannoitteiden saatavuuden ja kohtuuhintaisuuden varmistamisesta (E 154/2022 vp).

Komission tiedonannon tarkoituksena on vastata tilanteeseen, jossa kohtuuhintaisten lannoitteiden saatavuus on vaarantunut. Lannoitteiden hinnat alkoivat kallistua covid-19-pandemian aikana ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on vahvistanut hintakehitystä entisestään. Tiedonannossa todetaan lannoitekaupan olevan erittäin keskittynyttä. Lisäksi lannoitteiden raaka-aineiden (maakaasu, fosfori, kalium) saatavuus on epätasaisesti jakautunutta ja Venäjä on merkittävä kyseisten raaka-aineiden vientimaa.

Kyseessä on tiedonanto, johon ei sisälly lainsäädäntöehdotuksia.

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää komission tiedonantoa tarpeellisena ja oikea-aikaisena. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on aiheuttanut vakavan häiriön lannoite-, maataloushyödyke- ja energiamarkkinoiden toiminnalle ja tässä epävakaassa tilanteessa tulee huolehtia koko elintarvikesektorin toimintavarmuudesta ja varmistaa väestön ruokaturva.

EU:n ruoantuotanto on eräiden tuotantopanosten ja -materiaalien sekä jossain määrin myös tuotantoon tarvittavan tekniikan osalta hyvin riippuvainen EU:n ulkopuolelta tulevasta tuonnista. Työ- ja elinkeinoministeriö pitää tärkeänä pyrkimystä vähentää tuontiriippuvuutta erityisesti fossiilisen energian, lannoitteiden ja valkuaisrehuraaka-aineiden osalta.

Komission tiedonannossa on lisäksi käsitelty lannoiteteollisuuden ja kaupan kannalta avoimen ja läpinäkyvän kaupan merkitystä EU:n sisämarkkinoilla. Toimenpiteet kolmansien maiden kanssa käytävän kaupan edistämiseksi ovat myös tärkeitä lannoitteiden saatavuuden ja hintavakauden varmistamiseksi. Lannoitemarkkinoilla tulisi kyetä turvaamaan terve ja tasapuolinen kilpailuasetelma lannoitteiden tuotannossa ja kaupassa.

Postiosoite **Postadress** **Postal Address** Työ- ja elinkeinoministeriö	**Käyntiosoite** **Besöksadress** **Office**	**Puhelin** **Telefon** **Telephone**	**Faksi** **Fax** **Fax**	**s-posti, internet** **e-post, internet** **e-mail, internet**
PL 32 00023 Valtioneuvosto	Aleksanterinkatu 4 Helsinki	0295 16001 +358 295 16001	09 1606 2160 +358 9 1606 2160	kirjaamo.tem@gov.fi www.tem.fi

EU:n lannoitesektorin tilanne on edelleen haastava, eikä se todennäköisesti normalisoidu lähiaikoina. Lannoitteita ja teollisuuden raaka-aineita on tuotava vaihtoehtoisia reittejä ja entistä kauempaa kuin vuoden 2022 alussa. Komission esittämiä suoria ja välillisiä keinoja lannoitteiden saatavuuden ja kohtuuhintaisuuden varmistamiseksi voidaan pitää myönteisinä ja perusteluina, kuten myös huoltovarmuutta vahvistavia toimenpiteitä.

Neuvotteleva virkamies Henri Backman, puh. 0295 063 581

Jakelu Maa- ja metsätalousvaliokunta